

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Jelka Jovanović, Olivera Milošević, Dragan Đorđević, Zlatko Čobović, Vlado Mareš, Vida Petrović Škero, Tamara Skrozza, Jelena Petković, Nadežda Budimović i Filip Švarm, na sednici održanoj 29. 6. 2023. godine, jednoglasno izriče

## **JAVNU OPOMENU**

Tekstom „Nije mi bilo teško da ih pobijem!“, objavljenim 5. maja 2023. godine na naslovnoj strani, dnevni list „Informer“

**1. prekršio i tačke 1, 3, 4 i 5 Odeljka IV (Odgovornost novinara) Kodeksa novinara Srbije,** po kojima je novinar, pre svega, odgovoran svojim čitaocima, slušaocima i gledaocima. Tu odgovornost ne sme da podredi interesima drugih, a posebno interesima izdavača, vlade i drugih državnih organa. Novinar se mora suprotstaviti svima koji krše ljudska prava ili se zalažu za bilo koju vrstu diskriminacije, govor mržnje i podsticanje nasilja i obavezan je da poštuje pravilo pretpostavke nevinosti i ne sme nikoga proglasiti krivim do izricanja sudske presude, zatim tačke po kojima je novinaru zabranjeno da koristi neprimerene, uznemiravajuće, pornografske i sve druge sadržaje koji mogu imati štetan uticaj na decu, kao i da je dužan da poštuje i štiti prava i dostojanstvo dece, žrtava zločina, osoba sa hendikepom i drugih ugroženih grupa.

**2. prekršio je tačku 1 poglavlja V (Novinarska pažnja)** o obavezi novinara da pristupa poslu sa dužnom profesionalnom pažnjom,

**3. prekršio je i tačke 1 i 4 Odeljka VII (Poštovanje privatnosti),** po kojima je novinar dužan da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše, kao i da osigura da dete ne bude ugroženo ili izloženo riziku zbog objavljivanja njegovog imena, fotografije ili snimka sa njegovim likom, kućom, zajednicom u kojoj živi ili prepoznatljivom okolinom.

Odluka Komisije biće objavljena na sajtu Saveta za štampu ([www.savetzastampu.rs](http://www.savetzastampu.rs)) i dostupna javnosti.

## **OBRAZLOŽENJE**

Komitet pravnika za ljudska prava YUCOM podneo je žalbu zbog teksta koji sadrži deo uznemirujućeg iskaza koji je okrivljeni za masovno ubistvo u OŠ „Vladislav Ribnikar“ navodno dao policiji nakon hapšenja, a u kojem iznosi detalje zločina. Sam tekst sadrži detaljan opis zločina, redosled ubijanja i ranjavanja žrtava, kao i spisak sa imenima dece koju

Kraljice Natalije 28  
11000 Beograd  
tel: (011) 30 67 320  
[www.savetzastampu.rs](http://www.savetzastampu.rs)

je planirao da ubije i plan zločina, koje je u javnost ranije izneo i načelnik beogradske policije, što, kako se navodi u žalbi, ne opravdava medij. Ovakvo neodgovorno izveštavanje ugrožava i dodatno traumatizuje ne samo porodice žrtava, već i i celokupnu javnost i dostiže osećaj straha i uznemirenosti, navodi se u žalbi i ukazuje na povredu tačaka 4 i 5 poglavlja IV i tačke 1 poglavlja VII Kodeksa novinara Srbije.

Redakcija „Informera“ nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije za žalbe zaključili su da je uznemirujući sadržaj, navodni iskaz okrivljenog dat policiji u kojem iznosi detalje zločina, objavljen na naslovnoj strani, čime su ugrožene ne samo porodice žrtava, već čitava javnost, a posebno deca, koja lako mogu doći u kontakt sa ovim sadržajem. Time su, po oceni članova Komisije, prekršene odredbe Kodeksa koje novinaru zabranjuju da koristi neprimerene, uznemirujuće i druge sadržaje koji mogu imati štetan uticaj na decu. Takođe, medij ni na koji način nije zaštitio prava i dostojanstvo dece, žrtava zločina, na šta je po Kodeksu obavezan.

Komisija smatra da ne postoji nikakav javni interes da se izveštava o detaljima ubistva i načinu na koji je planirano, a posebno je nedopustivo objavljivanje spiska dece koju je okrivljeni maloletnik planirao da ubije. To što je spisak i plan ubistva prethodno u javnost izneo načelnik policije PU Grada Beograda ni na koji način ne opravdava medij koji je to preneo,

Kodeks novinara Srbije daje vrlo precizne smernice za izveštavanje kojim bi se zaštitio identitet i privatnost počinioca i žrtava, posebno kad je reč o maloletnicima. Između ostalog, propisano je da novinar mora da ima svest o moći medija, odnosno o mogućim posledicama po žrtvu ili počinioca ukoliko se otkrije njihov identitet. Čak i ukoliko nadležni državni organi objave podatke koji spadaju u domen privatnosti počinioca ili žrtve, mediji tu informaciju ne smeju da prenose, jer greška državnih organa ne podrazumeva „dozvolu“ za kršenje etičkih principa profesije.

U ovom slučaju, međutim, objavljivanje spiska dece koju je planirao da ubije ne samo da je neprihvatljivo sa stanovišta etičkih principa profesije, koji novinara obavezuju da osigura da dete ne bude ugroženo ili izloženo riziku zbog objavljivanja njegovog imena, već je i potencijalno veoma opasno po njih, s obzirom na to da su se već pojavili razni opskurni portal na kojima se veliča lik i delo počinioca.

Komisija smatra da je prekršeno i pravo na pretpostavku nevinosti maloletnog dečaka, čiji je navodni iskaz prenet, kao i odredba Kodeksa koje se odnosi na obavezu postupanja sa profesionalnom pažnjom. Osim toga, interes redakcije da senzacionalističkim izveštavanjem poveća čitanost stavljen je ispred interesa javnosti, što Kodeks takođe zabranjuje.

Komisija za žalbe sa velikim žaljenjem konstatuje da je i dva meseca nakon tragedije, izveštavanje medija i dalje veoma neodgovorno i senzacionalističko, da uznemiruje javnost i podiže tenzije, bez pokušaja da se, u skladu sa javnim interesom, ukaže da moguće

uzroke tragičnog događaja, kako bi se sprečilo nešto slično u budućnosti i potraže rešenja za pomoć i porodicama žrtava i oporavak celog društva.

Beograd, 29.6.2023.

Predsedavajuća

Vida Petrović Škero